

3^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΘΗΒΑΣ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2023-2024

«ΕΝΑΣ ΝΟΗΤΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΘΗΒΑ»

Η ΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ:

ΑΜΕΤ ΑΪΤΕΝ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΑΝΝΑ

ΙΟΥΛΙΑΝΟΒ ΑΚΟ

ΚΙΟΣΕ ΚΑΜΕΛΑ

ΛΟΥΚΑΣ ΕΥΤΥΧΗΣ

ΛΟΥΚΑΣ ΜΑΡΙΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΣΚΕΜΠΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ:

ΙΩΑΝΝΟΥ ΕΛΕΝΑ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ ΠΕ02

ΕΝΑΣ ΝΟΗΤΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΘΗΒΑ

ΔΡΟΜΟΙ ΚΑΙ
ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ
ΠΟΛΗΣ ΜΟΥ
ΜΕ ΟΔΗΓΟΥΝ
ΣΤΗΝ ΓΝΩΣΗ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Το ερώτημα που οδήγησε την τάξη ΤΥ-ΖΕΠΙΙ στην συγκεκριμένη εργασία είναι:

«Πως τα μνημεία της πόλης μου και η ονοματοθεσία των δρόμων της με οδηγούν στην αναζήτηση της ιστορίας της;»

- *Ο δρόμος είχε και έχει την δική του ιστορία και μας καλεί να την ανακαλύψουμε.*
- Η ονοματοθεσία οδών και πλατειών αποτέλεσε έναν από τους κυριότερους μηχανισμούς ιστορικής σήμανσης του περιβάλλοντος. Το όνομα ενός δρόμου ή μιας πλατείας λειτουργεί με διττό τρόπο: αφενός πρακτικά, καθώς κατεξοχήν εξυπηρετεί στον προσανατολισμό κι αφετέρου συμβολικά, μεταδίδοντας αξίες και νοήματα.
- Τα μνημεία, η ονοματοθεσία οδών και οι τελετές εορταστικού χαρακτήρα συμβάλλουν στην διαμόρφωση της συλλογικής μνήμης των κατοίκων μίας πόλης και κατ' επέκταση στη διαμόρφωση της συλλογικής τους ταυτότητας.

ΤΙ ΕΝΝΟΟΥΜΕ ΜΕ ΤΟΝ ΟΡΟ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΜΝΗΜΗ;

- **ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΜΝΗΜΗ:** Ο πρώτος που ασχολήθηκε συστηματικά με το θέμα της συλλογικής μνήμης ήταν ο *Maurice Halbwachs, Γάλλος φιλόσοφος*.
- Το κεντρικό νόημα στη σκέψη του βασίζεται στη λογική πως το παρελθόν αποτελεί μια κοινωνική κατασκευή που διαμορφώνεται από τις ανάγκες του παρόντος. **Άρα το παρελθόν ανασυγκροτείται στο παρόν.**
- Για αυτόν η μνήμη είναι στενά συνδεδεμένη με τη συλλογική εμπειρία. Χρησιμοποίησε για πρώτη φορά τον όρο «συλλογική μνήμη», διαχωρίζοντας τον από την «ατομική μνήμη».

ΜΝΗΜΗ ΚΑΙ ΛΗΘΗ

- Κάθε μνημονική διαδικασία εμπεριέχει το στοιχείο της **λήθης**. Γιατί ξεχνάμε ιστορικά γεγονότα ή ιστορικά πρόσωπα για τα οποία έχουμε ακούσει στο παρελθόν;
- 1. Ίσως γιατί δεν τονίστηκαν αρκετά από τους φορείς που διαμορφώνουν την συλλογική μνήμη .
- 2. Ίσως επειδή οι ίδιοι δεν επιδιώξαμε να λάβουμε τα ερεθίσματα που ανανεώνουν την σχέση μας με το παρελθόν.
- **ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΜΝΗΜΗ ΚΑΙ ΑΠΟ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΥΜΕ ΕΡΕΘΙΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΝΑ ΘΥΜΗΘΟΥΜΕ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ:**
- ❖ **Η οικογένεια, το σχολείο, ο δήμος, πολιτιστικοί σύλλογοι, το κοινωνικό περιβάλλον.**

**ΟΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΗΣ ΑΜΕΤ
ΜΑΣ ΟΔΗΓΗΣΑΝ ΣΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ:
ΤΙ ΞΕΡΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ «ΚΑΔΜΕΙΟ»;
ΓΙΑΤΙ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΣΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙ Η ΟΔΟΣ ΚΑΔΜΟΥ ;
ΠΩΣ ΣΥΝΔΕΕΤΑΙ Η ΟΝΟΜΑΤΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ;**

ΚΑΔΜΕΙΟ – ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΑΡΧΑΙΑΣ ΘΗΒΑΣ

ΟΔΟΣ ΚΑΔΜΟΥ – ΟΝΟΜΑΤΟΘΕΣΙΑ ΟΔΟΥ ΠΡΟΣ
ΤΙΜΗΝ ΤΟΥ ΙΔΡΥΤΗ ΤΗΣ

ΠΩΣ ΙΔΡΥΘΗΚΕ Η ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΘΗΒΑΣ;

- Ο μύθος της ίδρυσης της Θήβας είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τον μύθο της Ευρώπης καθώς ο Κάδμος μετά από την μάταιη αναζήτηση της αδερφής του Ευρώπης και καθοδηγούμενος από τον χρησμό του Μαντείου των Δελφών, ίδρυσε την πόλη της Θήβας .

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΤΕΡΑ

Η ΑΡΠΑΓΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Η Γηραιά Ήπειρος, η 4η μεγαλύτερη ήπειρος του πλανήτη πήρε το όνομα της από ένα νεαρό κορίτσι που αγάπησε ένας Έλληνας θεός.

- **Η Ευρώπη ήταν η κόρη του Αγηνόρα, βασιλιά της Φοινίκης. Το όνομα της ίσως σημαίνει «ανοιχτομάτα» (ευρύς +ωψ) .**
- **Τα αδέρφια της ήταν ο Φοίνικας, ο Κύλικας και ο Κάδμος.**
- **Ήταν ένα όμορφο, νεαρό κορίτσι που μια μέρα βγήκε στην εξοχή να παίξει με τις φίλες της και εκεί συνάντησε τον Δία με την γνωστή αδυναμία του στις όμορφες κοπέλες. Φυσικά, δε του πέρασε απαρατήρητη.**
- **Ο Δίας περνούσε κάθε μέρα πάνω από την χώρα της για να την βλέπει. Οι κάτοικοι της Φοινίκης για να τον εντυπωσιάσουν ανακάλυψαν το αλφάβητο, ασχολήθηκαν με το εμπόριο και πρόκοψαν.**

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΟΥ ΜΥΘΟΥ

- **Ο Δίας μεταμορφώθηκε σε λευκό ταύρο και το κορίτσι πήγε να τον χαϊδέψει. Λίγο αργότερα, ανέβηκε στην πλάτη του και τότε ο ταύρος άρχισε να τρέχει πολύ γρήγορα.**
- **Οι γονείς της ανησύχησαν και ο πατέρας της όρκισε τ' αδέρφια της να την βρουν αλλιώς να μην επιστρέψουν στην πατρίδα τους.**

Η ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΘΗΒΑΣ

- Τα τρία αδέρφια Κάδμος, Φοίνικας και Κύλικας προσπάθησαν να κινηθούν σε διαφορετικές κατευθύνσεις με στόχο την ανεύρεση της αδερφής τους Ευρώπης.
- Ο Κάδμος κινήθηκε προς την Ελλάδα, τον συνόδεψε η μητέρα του, η Τηλέφασσα, η οποία δεν μπορούσε να περιμένει άπραγη την επιστροφή της κόρης της.
- Ο δρόμος τους έβγαλε στην Θράκη όπου η μητέρα του απογοητευμένη και άρρωστη πέθανε.
- Ο Κάδμος κατευθύνθηκε στο Μαντείο των Δελφών, αναζητώντας την βοήθεια της Πυθίας, ήθελε να μάθει πως θα έπρεπε να κινηθεί για να βρει την αδερφή του.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΜΥΘΟΥ

- Η Πυθία παρόλο που ήξερε που βρισκόταν η Ευρώπη δεν μπορούσε να προδώσει το μυστικό του Δία.
- Αποσιώπησε το γεγονός και τον συμβούλευσε να μην ψάχνει μάταια την αδερφή του γιατί οι θεοί είχαν άλλα σχέδια για εκείνον.
- Θα έπρεπε ν' ακολουθήσει μία ξεχωριστή αγελάδα, που θα έβρισκε στον δρόμο του, με μία ημισέληνο στα πλευρά της, όπου εκείνη σταματούσε για να ξαποστάσει θα ήταν η πόλη που θα γινόταν βασιλιάς.
- Έτσι έγινε, το σημείο που σταμάτησε η αγελάδα ήταν το σημείο που βρίσκεται σήμερα η Θήβα.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΟΥ ΜΥΘΟΥ

- Στη συνέχεια ο Κάδμος σκότωσε ένα δράκοντα κι έσπειρε τα δόντια του, με αποτέλεσμα να ξεφυτρώσουν οι πρώτοι κάτοικοι (Σπαρτοί). Η ακρόπολη της Θήβας ονομάστηκε προς τιμήν του *Καδμεία*.

Η ΠΟΡΕΙΑ
ΤΟΥ
ΚΑΔΜΟΥ

Η φωτογραφία της Άννας μας οδήγησε στα ερωτήματα:
Τι ξέρεις για τον Επαμεινώνδα;
Γιατί ο πιο κεντρικός δρόμος της Θήβας έχει το όνομά του;
Για ποιόν λόγο ο ανδριάντας του κοσμεί το κέντρο της πόλης σου;

ΜΝΗΜΕΙΟ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑ

ΟΝΟΜΑΤΟΘΕΣΙΑ ΟΔΟΥ

ΟΔΟΣ
ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑ

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ

- Ο Επαμεινώνδας ήταν Θηβαίος στρατηγός και πολιτικός του 4ου αιώνα π.χ., καταγόταν από τον βασιλιά Κάδμο.
- Έζησε έναν λιτό βίο, αγαπούσε τα γράμματα και τις τέχνες, ήταν πάντα αδιάφορος για τα πλούτη και αφιέρωσε την ζωή του στην υπηρεσία της πατρίδας.
- Ο καλύτερος φίλος του ήταν, ο επίσης Θηβαίος, Πελοπίδας.
- Υπήρξε μία από τις μεγαλύτερες μεγαλοφυΐες της ανθρωπότητας.
- Η στρατηγική του και η δεξιοτεχνία του στους πολεμικούς ελιγμούς και στις προσπελάσεις διδάσκονται σε όλες τις στρατιωτικές σχολές του κόσμου.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ

- Ο θάνατος του ήρθε στο πεδίο της μάχης. Στη Μαντινεία το 362 π.χ. σε ηλικία 57 ετών και ήταν ηρωικός και ένδοξος όπως η ζωή του.
- Αφού πρώτα τον ενημέρωσαν οι στρατιώτες του ότι η νίκη στη μάχη ήταν της Θήβας.
- Ένας αγαπημένος του φίλος και αξιωματικός γονάτισε κοντά του και κλαίγοντας του είπε: «τι κρίμα Επαμεινώνδα, για εμάς και την Θήβα που φεύγεις άτεκνος».
- Εκείνος του απάντησε: «Τι λες, φίλε μου, κάνεις λάθος, αφήνω δύο ένδοξες θυγατέρες, να τις θυμόμαστε όλοι τη νίκη στα Λεύκτρα και τη νίκη στη Μαντινεία».

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ

- Ο Επαμεινώνδας απάλλαξε τη Θήβα από τη Σπαρτιατική ηγεμονία και τη μετέτρεψε σε ισχυρή Πόλη- Κράτος με εξέχουσα θέση στην ελληνική πολιτική σκηνή. Νίκησε τους Σπαρτιάτες στη μάχη των Λεύκτρων και απελευθέρωσε τους Μεσσήνιους , οι οποίοι ήταν υποταγμένοι στη Σπάρτη επί 230 χρόνια, μετά την ήττα τους στον Δεύτερο Μεσσηνιακό Πόλεμο, ο οποίος έληξε το 599 π.Χ. Ο Επαμεινώνδας κατέλυσε τις ως τότε συμμαχίες και δημιούργησε νέες.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΔΟ ΠΙΝΔΑΡΟΥ
ΤΟΤΕ

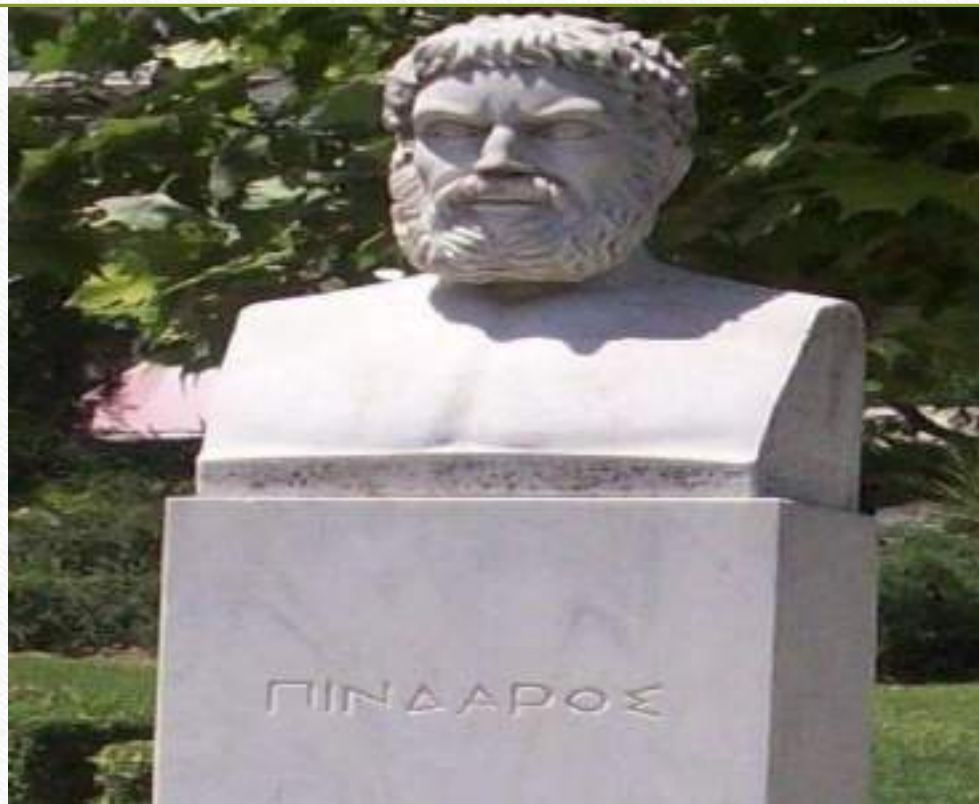

ΟΔΟΣ ΠΙΝΔΑΡΟΥ ΣΗΜΕΡΑ

ΑΝΔΡΙΑΝΤΑΣ ΠΙΝΔΑΡΟΥ

ΠΙΝΔΑΡΟΣ

- Ο Πίνδαρος ένας από τους μεγαλύτερους λυρικούς ποιητές της Αρχαίας Ελλάδας γεννήθηκε στο χωρίο Κυνός Κεφαλές, προάστιο των Θηβών.
- Όταν οι Μακεδόνες κατέστρεψαν την Θήβα το μόνο σπίτι που έμεινε άθικτο ήταν το δικό του, με προσωπική διαταγή του Μεγάλου Αλεξάνδρου.
- Σε μία εκδρομή του Πινδάρου στους Δελφούς η Πυθία του εξομολογήθηκε τα παρακάτω: «Πίνδαρε είσαι ευλογημένος από τους θεούς, θέλω ν' ακούσεις την συμβουλή μου, οι Θεοί σε προίκισαν με ταλέντο και ευαισθησία κι η δόξα σου στην ποίηση θα μείνει αθάνατη».

Η γέννηση του Πινδάρου 1848. Ανρί Πιέρ
Πικού (Henri Pierre Picou 1824-1895)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Το συμπέρασμα αυτής της εργασίας είναι ότι το παρελθόν αναβιώνει στο σήμερα. Αν αναρωτιόμαστε για όσα συναντάμε σ' έναν απλό περίπατο στην πόλη μας, βρισκόμαστε σχεδόν συνειρμικά κοντά στις ρίζες μας και γνωρίζοντας το παρελθόν μας, το τιμάμε κι έχουμε τα παραδείγματα για να φτιάξουμε ένα αντίστοιχα λαμπρό μέλλον.
- Ανοιχτά ερωτήματα: από την εργασία αυτή προκύπτουν νέα ερωτήματα που αποτελούν και νέες υποθέσεις εργασίας για την σημειολογία της ονοματοθεσίας των δρόμων της Θήβας .